

מובילות שינוי. מצילות חיים.

מודל התערבות רב מערכתי, מותאם תרבותית להעלאת היענות לבדיקות סקר בקרב נשים חרדיות

ד"ר סיון ברגר אחיטוב¹ | מושקי ברוד² | יאנה כץ³ | קטי דידיק⁴ | יונת רן⁴ | בת שבע ספיר⁴ | שרית בן עזרא²
1. המערך לאיכות, בטיחות וניהול סיכונים, חטיבת הרפואה, מאוחדת. 2. מחלקה לתקשורת שיווקית, אגף השיווק, חטיבת לקוחות, מאוחדת. 3. אחיות מחוז ירושלים, מאוחדת. 4. אגף סיעוד וניהול אוכלוסיות, חטיבת הרפואה, מאוחדת.

רקע

גילוי מוקדם של סרטן השד וסרטן צוואר הרחם מפחית תמותה ומאפשר טיפול יעיל ופחות פולשני. למרות זמינות הבדיקות בסל הבריאות, קיים פער עמוק ומתמשך בשיעורי ההיענות של נשים בחברה החרדית בהשוואה לאוכלוסייה הכללית. חסמים תרבותיים, דתיים ומבניים עלולים להביא לאבחון בשלבים מתקדמים ולעליה בשיעורי התמותה בקרב נשים חרדיות.

המטרה

פיתוח והטמעת מודל פרואקטיבי, רב-מערכתי ומותאם תרבותית בקופת חולים מאוחדת, שנועד לפרק את חסמי המודעות והביצוע לבדיקות ממנוגרפיה, HPV ו-BRCA. המהלך התמקד ביצירת שיח פתוח ומתן לגיטימציה קהילתית לנושא שהיה עד כה בגדר טאבו, לצד הנגשה שפתית ותרבותית של המידע.

שיטות הפעולה

ההתערבות התבססה על מחקר איכותני מקדים (ראיונות עומק ושולחנות עגולים) ויושמה באמצעות שלושה צירי פעולה מקבילים:

ציר מנהיגות וקהילה

רתימת מעל 50 מובילות דעת קהל וגיוס הנהגה רבנית למתן "גושפנקא הלכתית", במטרה לשנות את הנרטיב במגזר החרדי סביב בריאות האישה.

ציר תשתית ארגונית

פילוט בחמש מרפאות עוגן חרדיות במחוז ירושלים, שכלל הכשרות ייעודיות לצוותים הרפואיים והתאמת מרחב המרפאה להנגשת חומרי הסברה מותאמים.

ציר תקשורתי

קמפיין 360° (רדיו, דיגיטל כשר, עיתונות כתובה וובינרים מקצועיים) בשפה מותאמת לערכי הקהילה מבלי להתפשר על המסר הרפואי הקריטי.

ממצאים ותוצאות

המהלך זכה להד תקשורתי וקהילתי רחב וחסר תקדים, שהצליח לראשונה לנרמל את העיסוק בנושאים אלו בתוך הקהילה החרדית. השפעת ההתערבות באה לידי ביטוי בנתוני ביצוע מובהקים בשטח: עלייה של 5.5% בביצוע בדיקות HPV ועלייה של 2.5% בביצוע הממוגרפיה בקרב נשים בחברה החרדית בתקופת ההתערבות. כמו כן, לראשונה נוצר שיח פומבי פורץ דרך והוגש מידע קריטי על גילאי יעד, תדירות הבדיקות וחשיבותן, תוך הסרת חששות וסטיגמות חברתיות.

מסקנות והמלצות ליישום

הצלחת המודל החדשני מוכיחה את החשיבות של פרואקטיביות רפואית המשלבת רגישות תרבותית. רתימת הנהגה קהילתית רוחנית, הכשרת צוותים ותקשורת מותאמת לקהל היעד, מאפשרים לצמצם פערים בבריאות ולשנות דפוסי התנהגות ארוכי שנים. מומלץ לאמץ מודל זה כסטנדרט עבודה בקרב אוכלוסיות מגוונות תרבותית לקידום רפואה מונעת מצילת חיים.

90%

ווערן געהיילט דערפון!

זיך אונטערזוכן באצייטנס ראטעוועט דאס לעבן 90% פרויען וואס האבן זיך אונטערגעזוכט פריה האבן זיך געהיילט

ביי יעדע שטאפל און עלטער דארף מען באמערקן די אונטערשיידן און זיך אונטערזוכן

נילא 45-50
בדיקת ממוגרפיה אחת לשנתיים
בדיקת HPV
בדיקת דם סוכר
מעקב רפואי סדיר
יישום לכל המעבר

נילא 25-40
בדיקת HPV
בדיקת דם סוכר
מעקב רפואי סדיר

נילא 40-50
בדיקת שטן
בדיקת ממוגרפיה אחת לשנתיים
בדיקת דם סוכר
מעקב רפואי סדיר

יישום במרחב ממוגן וטוב יתקן או מלא, ללא הבדל תלוי את הבדיקה יש לבצע פעם אחת.

מאוחדת
רמה אחרת

זארג אייף זיין געזונט און קלוג נאך היינט באשטענען א תור 3833 פאר יעדע שאלה און הדרכה קען מען זיך ווענדן צו די גורם אדער צום פערזענליכן זיך

מאוחדת
רמה אחרת